

BULETIN DE AVERTIZARE

Nr. 17/02.06.2025

Pentru prevenirea și combaterea organismelor daunatoare - Afidele cerealelor paioase (*Schizaphis graminum*), Gândacul bălos (*Lema melanopa*), Septorioza - (*Septoria tritici*), Patarea reticulară a frunzelor (*Pyrenophora tritici-repentis*), la cerealele paioase de toamnă (grâu, secară, orz, triticele, orzoaica de toamnă, etc),

Afidele cerealelor paioase (*Schizaphis graminum*) sunt prezente și atacă culturile de cereale paioase (grâu, orz, ovăz, triticele, secară) încă din toamnă și reapar odată cu perioadele calduroase din primăvara, vara când atacă inclusiv spicul (în perioada înfloritului, coacerii în lapte.). Atacul de afide de plante la cereale paioase (grâu, orz, ovăz, triticele) conduce la: stagnarea creșterii și dezvoltării plantelor (debilitarea plantelor), moartea plantelor (la atacuri masive), compromiterea cantitativă și calitativă a producției, răspândirea de boli grave (viroze, micoplasmoze „fitoplasmoze”). Adultii și larvele afidelor se hrănesc cu ajutorul aparatului bucal adaptat pentru înțepat și supt. Prin hrănire cu suc celular al plantelor acestea provoacă daune majore culturilor. Daunele asupra culturilor pot fi atât directe prin colonizare masivă și hrănire cât și indirecte întrucât afidele pot fi vectori pentru transmiterea de boli grave. La o populație mare de afide în lan, dacă e cald și secetă și în plus avem și boli criptogamice ale aparatului foliar (ceea ce nu este exclus, având în vedere vremea din a doua parte a lunii mai), pagubele de recoltă pot fi ridicate. S-a stabilit un prag economic de dăunare (PED) de 25 afide/plantă pentru perioada primăverii – începutul verii, atunci când micile insecte se găsesc mai ales pe spice. Dacă s-a depășit PED-ul, se recomandă efectuarea unui tratament în vegetație cu unul dintre insecticidele omologate pentru combaterea afidelor la cereale. În literatura de specialitate s-a menționat că în urma atacului afidelor cerealelor, putem să avem un **minus de producție de peste 800-1000 kg/ha.**

<https://revista-ferma.ro/explozie-de-afide-in-camp-insectele-macina-cel-putin-o-tona-de-grau-la-hectar/>

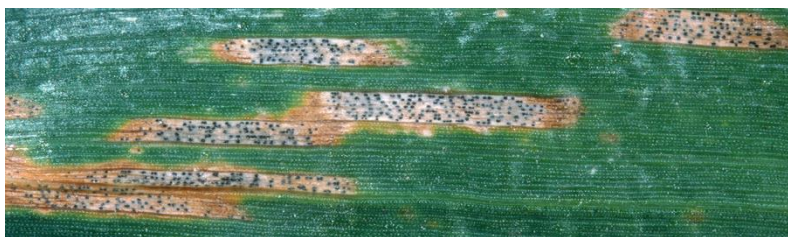
Gândacul bălos (*Lema melanopa*) - în stadiul de adult are o lungime a corpului de 4-4,8 mm. Culoarea insectei adulte este albastră, cu reflexe verzui metalice. Larva gândacului are un corp curbat și o lungime de 4.5 mm, cu caracteristici asemanătoare cu un limax. Insecta are o singură generație pe an, iar iernarea se face în stadiul de adult printre resturile vegetale din sol. Primăvara adulții parazesc zonele de iernat și se deplasează spre gramineele salbatice. Pe aceste plante se hrănesc până în iunie, când atacă culturile de cereale de pe câmp. De la mijlocul lunii mai, insectele adulte depun ouăle pe partea superioară a frunzelor, în rânduri, iar larvele atacă graul de iarnă. După ce consumă materie vegetală timp de 2 săptămâni, larvele migrează spre sol, unde intră în stadiul de pupă îngropate la 3-5 cm în sol. Insectele adulte se hrănesc în general cu plante salbatice din familia gramineelor, în schimb larvele consumă doar cereale de cultură.

<https://www.horticultorul.ro/insecte-boli-daunatori-fungicide-insecticide-ingrasaminte-pesticide/gandacul-balos-al-ovazului-lema-melanopa/>

Septorioza (*Septoria tritici*)- Boala poate fi întâlnită în culturile de grâu, secară, triticale și orz. În zonele mai secetoase, predomină *Septoria tritici*, iar în cele mai umede *Septoria nodorum*. Pe partea inferioară a frunzelor apar la început pete de culoare verzuigalbui, de formă ovală, care ulterior devin neregulate și capătă culoarea brună, delimitate de nervuri. În locurile atacate culoarea frunzelor este mai deschisă. Frunzele atacate se usușă și mor prematur. La examinare cu lupă, se observă picnidiile de culoare neagră, ordonate în rânduri (fructificații). Atacul la spic duce la șistăvirea boabelor și poate constitui o sursă de infecție. Atacul, influențează negativ procesul de asimilație și determină scăderi semnificative de producție. Agentul patogen este agresiv chiar și la temperaturi mai scăzute, astfel încât el se poate extinde chiar și în iernile mai blânde. Plănuțele tinere atacate, smulse din pământ, prezintă pe bobul din care provin numeroase picnidii, grupate în număr mai mare în apropierea șanțului ventral. Sunt afectate mai ales culturile de grâu care au fost semănate

mai devreme, au densitate mare și au intrat bine dezvoltate în iarnă. Umiditatea favorizează acest patogen care poate realiza infecții într-un interval de temperatură, cuprins între 5-35 oC.

<https://ipm.ucanr.edu/agriculture/small-grains/septoria-tritici-blotch-of-wheat/#gsc.tab=0>

Patarea reticulara a frunzelor (*Pyrenophora tritici-repentis*)- Boala poate afecta puternic culturile de grau de toamna semanat tarziu sau cel de primavara semanat devreme. Simptomele constau in pete de culoare maro inchis in forma ovala. Primele simptome apar pe frunzele de la baza plantelor sub forma unor pete mici brun- deschis, care se maresc, pe masura ce boala evolueaza. Mai tarziu, petele capata in intregime o culoare uniforma, brun – inchis, fiind inconjurate de un brau galbui. Spre sfarsit, petele se decoloreaza si se pot extinde pe intreg limbul frunzei, care se ofileste si se usuca, incepand de la varf spre baza.

<https://www.glissando.ro/2019/05/14/drechslera-tritici-repentis-died-shoemaker-un-patogen-deosebit-de-agresiv-al-graului/>

Se recomanda efectuarea tratamentelor fitosanitare folosind unul din produsele de mai jos, astfel:

➤ **Un insecticid:**

Mospilan 20 Sg / Krima 20 Sg	0,1%	Sau
Cyclone/faster gold 50 EC	0,1 l/ha	Sau
Decis Expert 100 Ec	0.0625 l/ha	Sau
Vantex 60 Cs / Nexide 60 Cs	50 - 80 ml/ha	Sau

Sau alte produse de protectia plantelor omologate.

Asociat cu :

➤ **un fungicid :**

Priaxor EC/Imperis Ultra	0,75-1,0 l/ha	Sau
Nativo 300 SC/Twist Plus	0,8 l/ha	Sau
Orius 25 EW/Salvator 25 EW	0,5 l/ha	Sau
Zizan 500 SC / (Ambrossio 500 SC - a doua denumire comerciala)	0,5 L/ha aplicat singur	Sau

Sau alte produse de protectia plantelor omologate.

Masuri alternative de combatere: mecanice, fizice, biologice.

Metodele durabile: biologice, fizice, mecanice și alte metode nechimice trebuie preferate metodelor chimice, dacă acestea asigură un control corespunzător al organismelor dăunătoare.

Pot fi utilizate la tratamentele fitosanitare și alte produse omologate pentru combaterea acestor organisme dăunătoare, conform bazei de date PEST EXPERT care poate fi accesată pe site-ul www.anfdf.ro și www.madr.ro.

ALTE RECOMANDARI :

- Respectați cu strictețe normele de protecție și securitate a muncii.
- Suprafetele tratate se vor inscripționa cu tăblite de avertizare „TEREN OTRĂVIT”.
- Respectați cu strictețe: perioada de remanentă a produselor de protecția plantelor
- Tratamentul se va efectua pe timp liniștit.
- **Protejați familiile de albine** împotriva intoxicațiilor cu produse de protecție a plantelor conform Legii nr.383/2013 a apiculturii, cu modificările și completările ulterioare, Ordinului nr.127/1991 al ACA din România, Ordinului comun nr.45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației 15b/3404/1991/ al Departamentului pentru Administrație Locală și 1786/TB/ al Ministerului Transporturilor, precum și Protocolului de colaborare nr. 328432/2015, încheiat cu ROMPIS privind implementarea legislației.
- Respectați prevederile Ordinului Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici privind utilizarea în siguranță a produselor de protecție a plantelor..
- Verificați cu mare atenție recomandările cu privire la compatibilitatea produselor atunci când intenționați să aplicați amestecuri de produse de protecție a plantelor!
- Luați măsurile ce se impun pentru **protecția mediului înconjurător!**
- La efectuarea tratamentelor fitosanitare se vor respecta cu strictețe normele de lucru cu produsele de protecție a plantelor, pe cele de securitate a muncii, de protecție a

albinelor și animalelor respectiv Ordinul Comun nr.45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației, 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor, 68/05.02.1992 al Ministerului Mediului, 15b/3404/1991 al Departamentului pentru Administrație Locală și 127/1991 al Asociației Crescătorilor de Albine din România

- Conform Reg. CE nr.1107/2009, art.67,(1) , aveți obligația să completați și să păstrați pe o perioadă de cel puțin 3 ani documentele de evidență a produselor de protecție plantelor utilizate în „Registrul de evidență a produselor de protecție plantelor”, după modelul:

Nume și prenume fermier/soc. comercială.....
Domiciliu fermier/sediul social al societății
(Comuna, județul)
Ferma (nume/număr, adresa).....

REGISTRU

de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor

Data efectuarii tratamentului (ziua, luna, anul)	Cultura și locul unde este situat terenul	Timpul aplicării-fenofaza	Tratamentul efectuat					Numele, prenumele persoanei responsabile de efectuarea tratamentului, semnătura	Data începerii și recoltării produsului agricol	Nr. și data documentului prin care s-a dat în consum populației
			Agentul de dăunare : boli/dăunători/buruieni	Denumirea marelui PPP folosit	Doză omologată /doza folosită	Suprafața (ha)	Cantitatea utilizată (kg, l)			

(Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art. 67, (1))

VA RUGĂM SĂ AFIȘAȚI BULETINUL DE AVERTIZARE LA LOC VIZIBIL PENTRU INFORMAREA TUTUROR CELOR INTERESAȚI.

Responsabil Prognoză și Avertizare,

Ing. Aurelian Valentin UNTARU

